

Tēze. Dzīvokļa īpašnieka patvarīga atslēgšana no kopējās apkures sistēmas nevar būt pamats viņa atbrīvošanai no samaksas par piegādāto siltumenerģiju likuma „Par dzīvokļa īpašumu” 12.panta izpratnē.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas

Senāta

2005. gada 5. oktobra

SPRIEDUMS

lietā Nr. SKC – 514

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts šāda sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs senators R.Namatēvs,
senatore R.Saulīte,
senatore E.Vernuša,

piedaloties prasītāja pārstāvim E.K. un atbildētāja pārstāvim zvērinātam advokātam O.Svilānam,

2005. gada 5.oktobrī izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 36 J.Š. kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2005. gada 21.aprīļa spriedumu likvidējamā Rīgas pašvaldības uzņēmuma b/o namu pārvalde “Valdemārs” prasības lietā pret J.Š. par komunālo pakalpojumu parāda piedziņu.

Noklausījies senatores E.Vernušas ziņojumu, atbildētāja pārstāvja zvērināta advokāta O.Svilāna paskaidrojumus, ka viņš uztur kasācijas sūdzību atbilstoši tajā norādītajiem motīviem, prasītāja pārstāvja E.K. iebildumus kasācijas sūdzībai, Senāts

k o n s t a t ē j a

saskaņā ar Latvijas Republikas Valsts zemes dienesta Lielrīgas reģionālās nodaļas izziņu J.Š. pieder dzīvokļu īpašums Nr. 6 [../] ielā 2a, Rīgā, kas privatizēts 1998.gada 9.novembrī.

Rīgas pašvaldības uzņēmums b/o namu pārvalde „Valdemārs” cēlis Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā prasību piedzīt no J.Š. komunālo maksājumu parādu Ls 505,53 apmērā un valsts nodevu Ls 50,50. Prasītājs norādījis, ka J.Š. 2001.-2002. gadā nav veicis komunālos maksājumus nepieciešamajā apjomā.

Prasība pamatota ar likuma „Par dzīvokļa īpašumu” 12.pantu.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2003.gada 11.septembra spriedumu prasība apmierināta.

Izskatot lietu sakarā ar atbildētāja apelācijas sūdzību, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ar 2005.gada 21.aprīļa spriedumu prasību apmierinājusi tās uzturētajā apmērā. Tiesa piedzinusi no *J.Š.* par labu prasītājam Ls 443,17 un tiesāšanās izdevumus Ls 50,50 apmērā.

Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka prasītājs 2000.gada februārī uzsācis alternatīvās apkures projekta realizāciju, patvarīga atslēgšanās no karstā ūdens padeves un apkures fiksēta 2000.gada 25.aprīlī.

Tiesa par nepamatotiem uzskatījusi apelācijas sūdzības iebildumus, ka prasītājam nav jāveic maksājumi par minētajiem pakalpojumiem, kad viņš nav tos izmantojis, jo atbildētāja patvarīga atslēgšanās no kopējās apkures sistēmas nevar būt pamats viņa atbrīvošanai no samaksas par piegādāto siltumenerģiju, kaut arī viņš to nav izmantojis. Norādījusi, ka maksa par piegādāto siltumenerģiju aprēķināta atbilstoši Rīgas domes 1998.gada 8.septembra noteikumiem „Noteikumi par centrālās apkures sistēmas atslēgšanu dzīvokļos Rīgā” līdz brīdim, kad atbildētājs legalizējis sava dzīvokļa atslēgšanu no apkures sistēmas – 2001.gada 1.novembrim, kad sastādīts akts par dzīvokļa apsekošanu un atslēgšanās legalizāciju.

Tiesa uzskatījusi, ka apstāklim, kad atbildētājs jau pirms patvaļīgās atslēgšanās no siltumenerģijas padeves uzsācis veikt darbības atslēgšanās legalizācijai, nav būtiskas nozīmes.

Kasācijas sūdzību iesniedzis *J.Š.*, lūdzis atcelt spriedumu un nodot lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Atbildētājs kasācijas sūdzībā norādījis, ka tiesa vadījusies no Rīgas domes 1998.gada 8.septembra noteikumu „Noteikumi par centrālās apkures sistēmas atslēgšanu dzīvokļos Rīgā” prasībām un nav piemērojusi Enerģētikas likuma 50. un 51.panta prasības, kas paredz, ka ēku un būvju īpašniekiem ir tiesības izvēlēties izdevīgāko siltumapgādes veidu.

Kasācijas sūdzības iesniedzējs norādījis, ka Rīgas domes noteikumi ir pretrunā ar augstāk minētā likuma normām, bet, ja eksistē pretruna starp Latvijas Republikas likumu un pašvaldības normatīvo aktu, tad, pēc kasācijas sūdzības iesniedzēja ieskata, spēkā ir Latvijas Republikas likums.

Kasācijas sūdzībā norādīts, ka apelācijas instances tiesa nav vērtējusi Energētikas likuma normas, kas garantē brīvu siltumenerģijas avota izvēli.

Pārbaudījis sprieduma likumību un pamatotību, Senāts nāca pie atzinuma, ka pārsūdzētais spriedums ir atstājams negrozīts.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 473.panta pirmo daļu, tiesa, izskatot lietu kasācijas kārtībā, pārbauda lietā esošā sprieduma likumību pārsūdzētājā daļā attiecībā uz personām, kas spriedumu pārsūdzējušas (..), un attiecībā uz argumentiem, kas minēti kasācijas sūdzībā.

Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka atbildētājs 2000.gada februārī uzsācis alternatīvās apkures projekta realizāciju un 2000.gada 25.aprīlī fiksēta patvarīga atslēgšanās no karstā ūdens padeves un apkures. Minētais tiesas arguments kasācijas sūdzībā netiek apstrīdēts.

Tāpat apelācijas instances tiesa atzinusi par nepamatotu atbildētāja viedokli, ka atslēgšanās legalizācija ir notikusi 2000.gada 11.-12.maijā ar Rīgas domes Dzīvokļu Centrālās apkures atslēgšanas komisijas lēmumu Nr. 15. Tiesa, analizējot minēto lēmumu, secinājusi, ka komisija ir atzinusi, ka legalizācija ir pieļaujama, ievērojot visus projektos un normatīvajos aktos noteiktos pasākumus, tajā skaitā, noformējot aktu par rekonstrukcijas darbu pabeigšanu. Apelācijas instances tiesa, izvērtējot pierādījumus lietā, atzinusi, ka akts par dzīvokļa apsekošanu un atslēgšanās legalizāciju sastādīts 2001.gada 1.novembrī, faktiski šo apstākli neapstrīd arī kasācijas sūdzības iesniedzējs. Līdz ar to nav pamata pārvērtēt kasācijas sūdzībā norādīto, ka Komunālais departaments nolūkā kavēt alternatīvās apkures izveidošanu, atteicās saskaņot alternatīvās apkures projektu, jo apelācijas instances tiesa ir devusi savu vērtējumu atbildētāja darbībām attiecībā uz dokumentu saskaņošanu un akta sastādīšanu.

Atbilstoši likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju 51.pantam (redakcija uz 01.01.2000.) noteikts, ka privatizētā objekta īpašnieks ir atbildīgs par to saistību ievērošanu, kuras viņš uzņēmis saskaņā ar pirkuma līgumu vai vienošanās aktu un kuras paredz šis likums, citi spēkā esoši likumi un Ministru kabineta noteikumi. Savukārt likuma "Par dzīvokļa īpašumu"12.pants noteic, ka dzīvokļa īpašnieks sedz nepieciešamos izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas, tās komunikāciju un iekārtu uzturēšanu, ekspluatāciju un remontu, kā arī ar zemesgabala uzturēšanu, proporcionāli sava dzīvokļa īpašuma lielumam, tāpat arī norēķinās par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem neatkarīgi no tā, vai

dzīvokļa īpašnieks ir mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanai un apsaimniekošanai izveidotās dzīvokļu īpašnieku sabiedrības dalībnieks un vai viņš ir vai nav noslēdzis attiecīgu līgumu. (..).

No iepriekš minētā secināms, ka starp prasītāju un atbildētāju bija nodibinātas tiesiskās attiecības, bet, kā to konstatējusi apelācijas instances tiesa, atbildētājs vienpusēji pārtrauca šīs attiecības, nemaksājot par komunālajiem pakalpojumiem, tādējādi pārkāpdams likumā noteiktās saistības.

Senāta ieskatā spriedumā apelācijas instances tiesa pamatoti atzinusi, ka atbildētāja patvarīgā atslēgšanās no kopējās apkures sistēmas nevar būt pamats viņa atbrīvošanai no samaksas par piegādāto siltumenerģiju, jo likums nedod tiesības vienpusēji atkāpties no saistību izpildes.

Atbilstoši Rīgas domes 1998.gada 8.septembra "Noteikumi par centrālās apkures sistēmas atslēgšanu dzīvokļos Rīgā" normām ir paredzēta kārtība, kādā ir veicama apkures sistēmas atslēgšana un apelācijas instances tiesa ir konstatējusi, ka konkrētajā gadījumā minēto noteikumu nosacījumi ir izpildīti tikai 2001.gada 1.novembrī. Tādējādi, saistības izbeidzas tikai tad, kad atslēgšanās izdarīta atbilstoši normatīvo aktu prasībām, bet līdz tam īpašniekam ir jāmaksā par komunālajiem pakalpojumiem atbilstoši likuma "Par dzīvokļa īpašumu" 12.pantam, kā to pareizi arī atzinusi apelācijas instances tiesa.

Senāts uzskata, ka nepamatots ir kasācijas sūdzībā norādītais arguments, ka Rīgas domes 1998.gada 8.septembra "Noteikumi par centrālās apkures sistēmas atslēgšanu dzīvokļos Rīgā" ir pretrunā ar Enerģētikas likuma 50.pantu, kurš noteic, ka ēku un būvju īpašniekiem ir tiesības izvēlēties izdevīgāko siltumapgādes veidu. Rīgas domes noteikumi neliedz tiesības izvēlēties izdevīgāko siltumapgādes veidu, bet gan nosaka kārtību kādā notiek centrālās apkures sistēmas atslēgšana dzīvokļos Rīgā, kas atbilst minētā likuma 51.panta pirmajai daļai, kura noteic, ka pašvaldības, veicot likumā noteikto pastāvīgo funkciju, organizē siltumapgādi savā administratīvajā teritorijā, (..). Bez tam, jāņem vērā, ka Enerģētikas likuma 50.pantā ir minēti ēku un būvju īpašnieki, bet atbildētājs konkrētajā gadījumā ir dzīvokļa īpašnieks.

Ņemot vērā minēto, Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa, izskatot lietu nav pieļāvusi procesuālo vai materiālo tiesību normu pārkāpumus, līdz ar to kasācijas sūdzība ir noraidāma.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 474.panta 1.punktu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts

n o s p r i e d a

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2002.gada 21.aprīļa spriedumu atstāt negrozītu, *J.Š.* kasācijas sūdzību noraidīt.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs senators

R.Namatēvs

Senatore

R.Saulīte

Senatore

E.Vernuša